

313 – 1036 Byzantijnen en Arabieren

Het thema 'Byzantijnen en Arabieren' vertelt hoe Israël vanaf 313 onderdeel werd van een christelijk en later van een islamitisch rijk. Er veranderde daardoor veel. De Joden werden een minderheid en iedere overheerser liet zijn eigen culturele indruk achter. Dit maakte van het Midden-Oosten een verzamelbak van geloven en culturen, iets wat vandaag nog steeds duidelijk aanwezig is.

Doelstellingen

- De kinderen leren over het ontstaan van het Byzantijnse Rijk, de opkomst van de Arabische cultuur en het islamitisch geloof en de positie van de Joden daarin.
- De kinderen leren uit verschillende bronnen informatie te zoeken en die te verwerken in een kaart.
- De kinderen leren vergelijken: het oude Byzantijnse Rijk en de huidige situatie.
- De kinderen leren samenwerken in een groepje.

Doelgroep

Groep 7 en 8

Vakken en Kerndoelen

Oriëntatie op jezelf en de wereld - Ruimte

50 De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland, Europa en de rest van de wereld en ontwikkelen een eigentijds geografisch wereldbeeld.

Oriëntatie op jezelf en de wereld - Tijd

52 De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van de volgende tijdvakken: jagers en boeren; Grieken en Romeinen; monniken en ridders; steden en staten; ontdekkers en hervormers; regenten en vorsten; pruiken en revoluties; burgers en stoommachines; wereldoorlogen en holocaust; televisie en computer. De vensters van de canon van Nederland dienen als uitgangspunt ter illustratie van de tijdvakken.

Les-idee

Inleiding

Van wie was het Byzantijnse rijk? Wat was de hoofdstad? Hoe kwam de hoofdstad aan zijn naam? Hoe groot was het Byzantijnse Rijk? Dat zijn de vragen waar wij vandaag antwoord op willen krijgen.

Welke landen denken jullie behoorden allemaal bij het Byzantijnse Rijk? Wat is een staatsleider? Wat kun je voor informatie vinden in een atlas? (denk aan kleurgebruik, legenda, landgrenzen, rivieren, zeeën enz).

Vragen op een het smartboard zetten of in een power point presentatie om het aan het einde van de les weer op het bord te kunnen projecteren.

Kern

De kinderen werken met een plaat als uitgangspunt. Kinderen gaan in groepjes samenwerken om antwoorden te vinden op gestelde vragen. De ene helft van de groep maakt een kaart van het Byzantijnse Rijk en de andere helft maakt een kaart van hoe het er nu uitziet. Beide groepen teken met potlood het Byzantijnse Rijk op het papier zodat ze even groot zijn.

Dit is belangrijk voor de presentatie straks omdat de papieren over elkaar heen gelegd worden.

De kaart van het Byzantijnse Rijk wordt gemaakt op wit papier. De kaart van nu wordt gemaakt op transparantpapier.

Afsluiting

De tekeningen worden opgehangen, eerst de witte tekening van het Byzantijnse Rijk en daarna de transparante tekening van nu.

Bespreek de verschillen. Hoe zou dat komen? Zien we ook overeenkomsten? Zijn er dingen hetzelfde gebeven? Hoe zou dat komen? Vragen uit de inleiding er bij betrekken.

Tijdsplanning

Inleiding: 7 minuten

Kern: 30 minuten

Afsluiting: 7 minuten

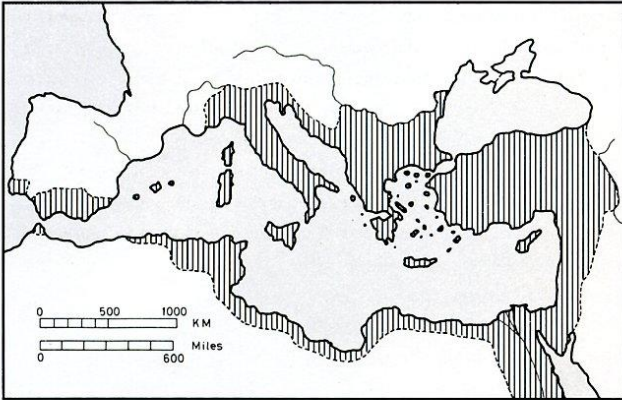
Materialen

- Papier en stiften

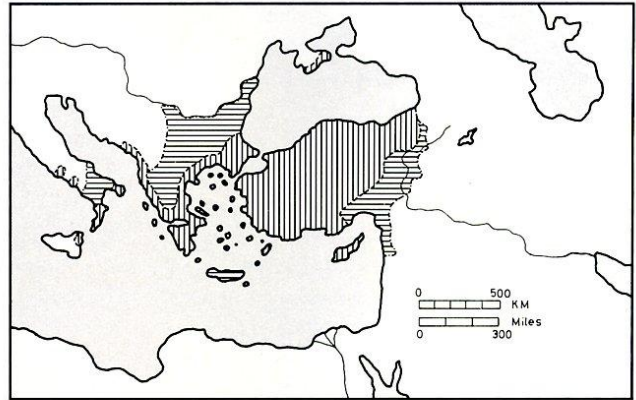
Boeken:

- Byzantium, het verrassende leven van een middeleeuws rijk door Judith Herrin
- Byzantijnse geschiedenis in een notendop door Hein van Dolen en Hans van Dolen

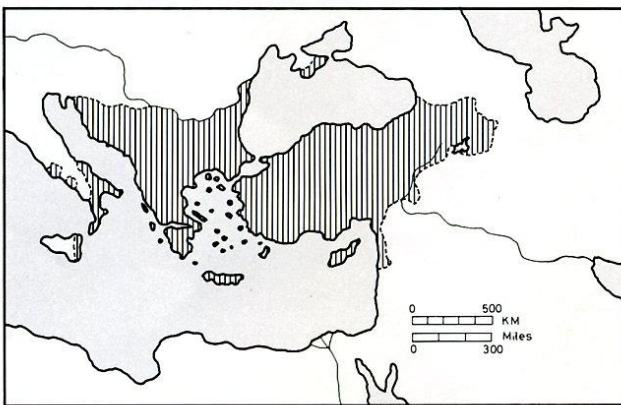
Handleiding leerkracht

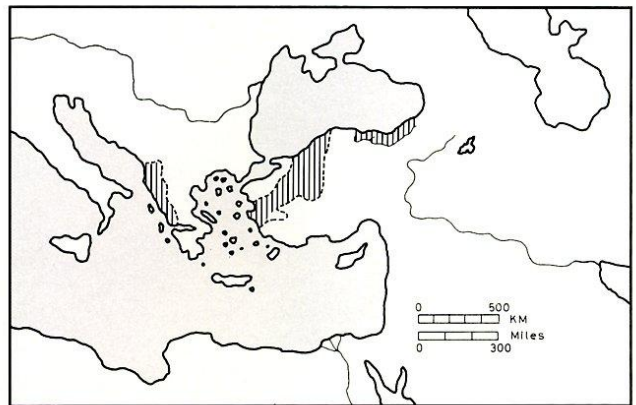
ca 560, tijdens Justinianus I

in 867, onder Michael III (verticale lijnen) en in 1025, na de dood van Basilus II (horizontale lijnen)

ca 1040, tijdens Michael IV (Macedonische dynastie)

ca 1204, tijdens het Latijnse keizerrijk, met de rijken van Epirus, Nicaea en Trebizonde

